

בש"פ 187/15 - פלונית נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 187/15

לפני: כבוד השופט צ' זילברטל

העותרת: פלונית

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

עתירה לגילוי ראיה חסויה

תאריך הישיבות: ה' באדר התשע"ה (24.2.2015)

ב' בניסן התשע"ה (22.3.2015)

בשם העותרת: עו"ד מיכל פומרנץ

בשם המשיבה: עו"ד עמרי כהן

החלטה

1. עתירה לגילוי ראיה חסויה לפי סעיף 44(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, בקשר עם ת"פ 8321-04-14, המתנהל בבית המשפט המחוזי בירושלים, בגדרו הוגש כתב אישום נגד העותרת. תעודת החיסיון נחתמה על ידי שר הביטחון ביום 9.6.2014 ותוקנה ביום 22.11.2014.

2. על פי כתב האישום המתוקן בשנית, הואשמו העותרת ואחיה (להלן: מ.) בעבירות של מגע עם סוכן חוץ, מתן

עמוד 1

שירותים להתאחדות בלתי מותרת (עשרות עבירות) ואיסור פעולה ברכוש למטרות טרור (עשרות עבירות). מ. הואשם בעבירות נוספות.

באישום הראשון, המיוחס לעותרת ולמ., נטען כי בבעלות מ. משרד המכונה "משרד אלקודס לשירות חוקתי ומסחר" בו עבדה גם העותרת. השניים העסיקו מספר עורכי דין לצורך ביקור אסירים ביטחוניים מתנועות החמאס והג'יהאד האסלאמי הכלואים בבתי כלא ישראליים והעברת מסרים ארגוניים בין האסירים לבין עצמם ובין האסירים לבין הנהגות הארגונים.

3. בעתירה דנא נטען כי תעודת החסיון כללית וגורפת והעותרת אינה יכולה לעמוד על טיבו והיקפו של החומר החסוי ומתקשה לטעון להסרת החסיון תוך התייחסות לחיוניות החומר החסוי להגנתה.

הודגש על ידי העותרת, כי תעודת החסיון מתייחסת להגדרות "טכניות" של החומר החסוי (כגון היותו נוגע לשיטות עבודה של שירות הבטחון הכללי, לאמצעים שהוא מפעיל וכד'), ולא ניתן ללמוד מהאמור בה על טיב החומר ותוכנו.

העותרת מוסיפה ומלינה כי המשיבה לא קיימה את חובתה למסור להגנה פירוט של החומר החסוי תחת תעודת החסיון, אף לא תיאור כללי. העותרת מייחדת טיעון לחוות דעתו של המכונה "אידי", הכלולה בחומר הראיות שמטעם המשיבה, כשלטענתה סוגיות נרחבות בחוות הדעת, שהיא ראייה מרכזית מטעם המשיבה, אינן "מגובות" בחומר הגלוי.

בעתירה התבקש בית המשפט לאפשר לעותרת לפרט באזניו את קו הגנתה, במעמד צד אחד. ואולם, בדיון בעתירה מסרה באת כוח העותרת, עו"ד מיכל פומרנץ, כי היא נכונה למסור, במעמד המשיבה, כי קו ההגנה העיקרי מבוסס על הטענה שלמ. היה משרד ששלח עורכי דין לבקר אסירים, כפי שנוהגים גופים אחרים, משרדים ועמותות, המבקרים אסירים ביטחוניים. נטען, כי בעת שמ. היה כלוא בעצמו, סייעה העותרת להמשיך ולהפעיל את המשרד, ובגדר כך היתה בקשר עם עורך דין מרצועת עזה שהעביר אליה את פרטי האסירים שהתבקש לבקרם בכלא, והיא העבירה פרטים אלה לעורכי דין שביצעו את הביקורים. בגדר כך לעיתים אף הועברו אגרות. הפעלת המשרד על ידי העותרת היתה "טכנית" גרידא, וכללה העברת המסרים ותשלום לעורכי הדין שהועסקו על ידי מ., כשהעותרת אינה מודעת לתוכן האגרות. עיסוקה התמצה, אפוא, בארגון לגיטימי של ביקורי אסירים.

בעתירתה הפנתה העותרת לפסיקת בית משפט זה שניתנה לגבי הסוגיות המועלות בה, ובכלל זאת למבחנים לגילוייה של ראייה חסויה.

4. המשיבה, מפי בא כוחה עו"ד עמרי כהן, ציינה בדיון בעתירה כי מרבית החומר שבבסיס חוות הדעת שניתנה על ידי המכונה "אידי" הוא חומר גלוי שהועבר לעיון העותרת, וככל שסבורה העותרת כי אין בו די כדי להקים בסיס עובדתי שעליו תוכל חוות הדעת להישען, פתוחה דרכה לטעון לענין משקלה של חוות הדעת. עוד הוסבר, כי חוות הדעת לא נועדה להביא להפלת העותרת על בסיס חומר חסוי. מכל מקום, החומר החסוי ששימש לצורך חוות הדעת אינו מועיל להגנת העותרת.

המשיבה טוענת, כי לא ניתן לפרט את טיב החומר החסוי מבלי לחשוף נתונים החוסים תחת תעודת החסיון. מכל מקום, הודגש, כי למיטב בדיקתה והבנתה של המשיבה, לא נמצא בחומר החסוי נתון שיש בו כדי לסייע להגנת העותרת.

בדיון נמסרו לבאת כוח העותרת שתי פרפראזות מתוך החומר החסוי.

5. בתום הדיון שהתקיים במעמד שני הצדדים, נערך, בהסכמה, דיון במעמד בא כוח המשיבה ונציגי שירות הבטחון בלבד. בדיון זה הוצג לבית המשפט החומר החסוי, המחזיק 11 קלסרים ובהם מסמכים רבים. הודגש, כי חלק מהחומר האמור מוצג לעיון בית המשפט אף כי להשקפת המשיבה אין מדובר בחומר חקירה כלל ועיקר, בין היתר כיוון שהוא מתייחס לפרשה קודמת בה היתה מעורבת העותרת ושבגדרה היא הורשעה ונדונה למאסר. במהלך הדיון הופנה בית המשפט למסמכים ספציפיים שהיה, לדעת המשיבה, מקום שאעיין בהם.

לאחר שבית המשפט עיין בחלק ניכר מהחומר החסוי, זומנו נציגי המשיבה לדיון נוסף במעמד צד אחד בו התבקשו הבהרות מסוימות, ובעקבותיו גם ניתנה פרפראזה נוספת, כמפורט להלן. בעקבות דיון זה הופנה בית המשפט לקובץ נוסף של מסמכים ספציפיים שלדעת המשיבה ראוי שיבחנו על ידי בית המשפט, על אף שהמשיבה הביעה את עמדתה כי אין בחומר החסוי דבר שיכול לסייע להגנת העותרת. למותר לציין, כי עיינתי בקפדנות רבה גם במסמכים אלה.

6. כפי שצוין לעיל, בעקבות העיון בחומר החסוי והערות בית המשפט, ניתנה על ידי המשיבה הפרפראזה הבאה: "בחומר החסוי מצויות אמירות לפיהן 'לא סומכים על העותרת'. בחומר החסוי מוזכר גם כי אמירות אלה נובעות מכך שהעותרת הסתבכה בעבר ומהאופן שבו נעשה שימוש בכספים".

7. לאחר עיון בחומר, מסקנתי היא כי מדובר בחומר הנכלל בגדר העניינים שהוגדרו כחסויים על פי האמור בתעודת החסיון. עוד שוכנעתי כי לא ניתן ליתן פרטים נוספים לגבי טיב החומר או אופיו מבלי שהפירוט הנוסף יחתור תחת החסיון עצמו.

בהמשך בחנתי את החומר מבחינת ה"פוטנציאל המזכה" שבו והאפשרות שבכוחו יהיה לעורר ספק באשמת העותרת, גם בהתחשב בקו ההגנה אותו פרטה בדיון בעתירה. מצאתי כי אין בחומר כדי לסייע להגנת העותרת ואילו חשיפתו עלולה לגרום לפגיעה בבטחון המדינה. כך גם ביחס לחומר שעליו נסמכת חוות הדעת (ראו לגבי חומר זה גם בהחלטת השופט א' רובינשטיין בבש"פ 4918/14 אסכאפי נ' מדינת ישראל (28.12.2014)).

8. המשימה שהוטלה על כתפי בית המשפט, הן מבחינת היקף החומר והן מבחינת טיבה של הבחינה, בגדרה אמור בית המשפט לעטות על כתפיו גלימת סניגור ולבחון את החומר מבעד למשקפי ההגנה, אינה פשוטה. גם עצם קיומו של חסיון אינו מצב אידיאלי, בלשון המעטה. אך מדובר בכורח המציאות. בסופו של יום, על פי מיטב הכרתי, לא מצוי בחומר נתון שיש בו כדי לסייע להגנת העותרת, ועל כן, בכפוף לפרפראזות שנמסרו לה אגב הדיון בעתירה ובהחלטה דנא, העתירה נדחת.

ניתנה היום, ו' בניסן התשע"ה (26.3.2015).

ש ו פ ט
